

กระทู้ถามที่ ๒๓๖ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง การช่วยเหลือเยียวยาครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นข้าราชการ ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑๙,๔๒๙ แห่ง ทั่วประเทศ สังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย รวมถึงศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน ๓๐๗ แห่ง
สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ถ่ายโอนมาตามมติคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๖ แต่ยังไม่ได้รับ
การบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก
ยังดำรงตำแหน่งอัตราจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป และพนักงานจ้างเหมาบริการ ซึ่งไม่ได้รับ
การช่วยเหลือเยียวยา ทำให้ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมาภายหลังพระราชบัญญัติ
กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒
มีการใช้บังคับ และโอนครูผู้ดูแลเด็ก จากกรมพัฒนาชุมชน กรมการศาสนา และสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (เดิมสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ) แล้ว ครูผู้ดูแลเด็กทั้งหมด
ในขอบเขตทั้งประเทศ ที่ดำรงตำแหน่งอัตราจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป และพนักงาน
จ้างเหมาบริการ นั้น ไม่ได้รับอัตราเงินเดือนตามที่กฎหมายกำหนด คือ ปริญาตรี อัตราเงินเดือน
๑๕,๘๒๕ บาท แต่ปัจจุบันตำแหน่งอัตราจ้างตามภารกิจสัญญา ๒ - ๔ ปี ได้รับค่าตอบแทน
เดือนละ ๑๓,๘๒๕ บาท ตำแหน่งพนักงานจ้างทั่วไป ได้รับค่าตอบแทน เดือนละ ๙,๐๐๐ บาท
ตำแหน่งพนักงานจ้างเหมาบริการสัญญาปีต่อปี ได้รับค่าตอบแทน เดือนละ ๙,๐๐๐ บาท ซึ่งพนักงาน
อัตราจ้างเหล่านี้ไม่ได้รับสวัสดิการจากรัฐ เช่น เบิกค่ารักษาพยาบาล ไม่ได้ ทั้งนี้ เนื่องมาจาก
หน่วยงานต้นสังกัด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๘๕๒ แห่ง ไม่ได้ส่งเงินสมทบ
เข้ากองทุนประกันสังคมแต่อย่างใด ทำให้ครูผู้ดูแลเด็กดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน ตั้งแต่
ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา

ซึ่งจากกรณีดังกล่าวได้มีคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานของเทศบาล คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงาน
ส่วนตำบล (คณะกรรมการ ๓ ก.) กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รับผิดชอบ และได้มีหนังสือ
ที่ มท ๐๘๐๙.๔/ว.๒๔๙๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ เรื่อง ประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
การบริหารงานบุคคล พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาเทศบาล ตามหนังสือดังกล่าวระบุได้ว่า

ประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือก กรณีมีเหตุพิเศษ ไม่ต้องสอบแข่งขัน สำหรับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานครูเทศบาล

ต่อมาได้มีมติคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานของเทศบาล คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนตำบล (คณะกรรมการ ๓ ก.) ของกระทรวงมหาดไทย ตามหนังสือที่ มท ๐๘๙๓.๔/ว.๑๖๔๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การจัดสรรตำแหน่งและเงินเดือนของพนักงานส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจากกรอบของมติดังกล่าวหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็กและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับสิทธิตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกกรณีมีเหตุไม่ต้องสอบแข่งขันสำหรับครูผู้ดูแลเด็ก ตาม ว.๒๔๙๘ และ ว.๑๖๔๔ จำนวนมากกว่า ๕๐,๐๐๐ ราย และหนังสือของคณะกรรมการกลาง ข้าราชการหรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานของเทศบาล คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนตำบล (คณะกรรมการ ๓ ก.) โดยตามหนังสือที่ มท ๐๘๐๙.๔/ว.๓๑๑ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง ยกเลิกประกาศคณะกรรมการกลาง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษ ที่ไม่ต้องสอบแข่งขันสำหรับพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็น ข้าราชการ หรือพนักงานครูองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประธาน ก. เมืองพัทยา และตามหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๔/ว.๓๓๑ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง ยกเลิกประกาศคณะกรรมการกลาง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษ ที่ไม่ต้องสอบแข่งขันสำหรับพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็น ข้าราชการหรือพนักงานครูองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

ซึ่งในประเด็นนี้กลุ่มครูผู้ดูแลเด็กได้ยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้ว ตามลำดับ แต่คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลาง ข้าราชการหรือพนักงานของเทศบาล คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนตำบล (คณะกรรมการ ๓ ก.) มิได้ทบทวนแต่อย่างใด ซึ่งในช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๐ ได้มีการบรรจุตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๙.๔/ว.๒๔๙๘ และหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๙๓.๔/ว.๑๖๔๔ จำนวน ๒๗,๒๙๐ คน รวมทั้ง ๙๘ คนสุดท้ายที่คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ได้ให้ความช่วยเหลือ แต่มติของคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานของเทศบาล คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนตำบล (คณะกรรมการ ๓ ก.) เมื่อวันที่

๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ ไม่อนุญาตให้มีการสอบคัดเลือกเป็นกรณีพิเศษ โดยอ้างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ทั้งที่กลุ่มครูเหล่านี้โอนย้ายมาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานของเทศบาล คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนตำบล (คณะกรรมการ ๓ ก.) กระทรวงมหาดไทย ได้ออกหนังสือที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว.๔ เรื่อง ประกาศมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขัน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งในประกาศทั้งหมด ๑๑ หมวด มีทำที่ว่าจะให้ความช่วยเหลือแก่ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งระบบ คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานของเทศบาล คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนตำบล (คณะกรรมการ ๓ ก.) กระทรวงมหาดไทย ได้ออกหนังสือที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว.๒๓ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่อง ประกาศมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขัน พ.ศ. ๒๕๖๓ เท่ากับเป็นการถือคประกาศดังกล่าว ทำให้ครูผู้ดูแลเด็กดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงมหาดไทย มีนโยบายในการปรับตำแหน่ง หรือกำหนดมาตรการช่วยเหลือและเยียวยาอย่างไรในส่วนของครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๙,๔๒๙ แห่ง รวมถึงศูนย์การเรียนรู้ชุมชนของกรุงเทพมหานคร ๓๐๗ แห่ง ที่ได้รับความเดือดร้อนดังกล่าว เพราะบุคคลเหล่านี้ บางท่านทำงานในตำแหน่งนี้มา ๓๘ ปีแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงมหาดไทย มีนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๒๓๖ ร.

ของ รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล แบบบัญชีรายชื่อ เรื่อง การช่วยเหลือเยียวยาครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นข้าราชการ ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก

ข้าพเจ้า พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนราชการต่าง ๆ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้มีการถ่ายโอนภารกิจศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากกรมการพัฒนาชุมชน กรมการศาสนา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งสิ้น ๑๔,๓๒๖ แห่ง (รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง รวมทั้งสิ้น ๑๘,๗๙๘ แห่ง) ซึ่งมีการถ่ายโอนลูกจ้างชั่วคราวที่ได้รับการจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

๒. ประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ก.จ.) คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) และคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดตำแหน่งของพนักงานจ้าง แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ พนักงานจ้างทั่วไป พนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างผู้เชี่ยวชาญพิเศษ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดมีอำนาจหน้าที่สรรหาผู้มาปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดในสัญญาจ้างในตำแหน่งพนักงานจ้างทั่วไป และพนักงานจ้างตามภารกิจและปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ สัญญาจ้างไม่ได้ระบุเงื่อนไขให้พนักงานจ้างได้รับสิทธิการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กแต่อย่างใด

๓. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในการจัดทำหลักสูตรปริญญาตรี ด้านการศึกษาปฐมวัย เพื่อพัฒนาผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมจัดทำค่าของบประมาณเพื่อจัดสรรทุนการศึกษาให้กับผู้ดูแลเด็กตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๒,๖๖๑ ทุน (ทุนละ ๑๒๐,๐๐๐ บาท)

๔. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) ได้เสนอคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) พิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษที่ไม่ต้องสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานจ้างขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก โดยที่ประชุมได้พิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศ คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษ ที่ไม่ต้องสอบแข่งขันสำหรับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็น พนักงานครูเทศบาล ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งอนุโลมใช้กับองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย ตามประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (ก.จ.) เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๙ และประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๙ และประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงาน ส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษ ที่ไม่ต้องสอบแข่งขันสำหรับพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา เพื่อบรรจุและแต่งตั้ง เป็นข้าราชการครูองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานครูเทศบาลและพนักงานครูองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กว่าง สามารถเลือกใช้วิธีการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษโดยไม่ต้องสอบแข่งขัน สำหรับพนักงานจ้างในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กที่ว่างนั้นได้

๕. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำคำของบประมาณต่อสำนักงบประมาณเกี่ยวกับ อัตรากำลังข้าราชการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก และได้จัดสรรให้กับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน จำนวน ๒๘,๘๐๐ อัตรา ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เลือกใช้วิธีการสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งโดยวิธีการคัดเลือก กรณีมีเหตุพิเศษฯ

๖. ผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้สรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง ครูผู้ดูแลเด็กโดยการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษ ฯ โดยได้ปรากฏข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตเรียกรับเงิน จากการคัดเลือกในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งมีการตรวจสอบและข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส.ต.ง.) ซึ่งหน่วยงาน ดังกล่าวมีข้อเสนอเกี่ยวกับการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กให้เป็นไป ด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรมและโปร่งใสประกอบกับได้มีการบรรจุแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ได้ครอบคลุมตามจำนวนทุนการศึกษาที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดสรรให้กับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่แล้ว และเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ ซึ่งกำหนดให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายมีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าจะมีความแตกต่างในเรื่อง สถานะของบุคคลจะกระทำมิได้ และมาตรา ๒๕๑ กำหนดให้การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องใช้ระบบคุณธรรม คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) จึงได้มีมติยกเลิกมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษที่ไม่ต้องสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กดังกล่าว ตามประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) เรื่อง ยกเลิกประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษที่ไม่ต้องสอบแข่งขันสำหรับพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานครูเทศบาลและพนักงานครูองค์การบริหารส่วนตำบล ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๗. ผู้แทนกลุ่มผู้ดูแลเด็ก โดยนายสมคิด หอมเนตร นักวิชาการอิสระ ประธานเครือข่ายภาคประชาชนต่อต้านคอร์ปชั่น สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และนางเกษมณี พันธุ์ครู ประธานสหพันธ์ครูผู้ดูแลเด็กแห่งประเทศไทย ได้ยื่นเรื่องร้องขอให้มีการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กต่อคณะกรรมการกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ และคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้เข้าชี้แจงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่นฯ โดยคณะกรรมการกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่นฯ พิจารณาเห็นว่า กลุ่มผู้ร้องได้เสียสละตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาเป็นเวลานาน การที่คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) ยกเลิกมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษฯ เพราะสาเหตุมีการทุจริตแต่มิได้เกิดขึ้นทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่ได้กระทำการทุจริต จึงขอให้กระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอคณะอนุกรรมการด้านโครงสร้างและอัตรากำลังข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) ทั้ง ๓ คณะ พิจารณาต่อไป

๘. การพิจารณาของคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) โดยในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ ได้มีมติไม่เห็นชอบการทบทวนให้ใช้ประกาศมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษที่ไม่ต้องสอบแข่งขันสำหรับพนักงานจ้าง เนื่องจากคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) ได้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษที่ไม่ต้องสอบแข่งขันสำหรับพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการหรือพนักงานครูองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปแล้ว และมีเหตุผลในการยกเลิกเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕๑

๙. กรณีประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขัน พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ก.จ.) ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) และคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการคัดเลือกในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมทุกสายงาน ในตำแหน่งผู้ปฏิบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

๑๐. นางเกษมณี พันธุ์ครู ประธานสหพันธ์ครูผู้ดูแลเด็กแห่งประเทศไทย กับพวกรวม ๒,๒๕๑ คน ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒ คณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล และคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล ที่ ๓ และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ ๔ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ บ. ๓๕๖/๒๕๖๓ คดีหมายเลขแดง ที่ บ ๒๙/๒๕๖๔ และศาลปกครองกลาง มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสองพันสองร้อยห้าสิบเอ็ดคนไว้พิจารณา เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ สรุปได้ ดังนี้

(๑) ผู้ฟ้องคดีทั้งสองพันสองร้อยห้าสิบเอ็ดคนยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสองพันสองร้อยห้าสิบเอ็ดคนในข้อหาที่หนึ่งไว้พิจารณาได้

(๒) มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังกล่าวเป็นเพียงการยืนยันมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ เท่านั้น มิได้มีสภาพเป็นกฎหรือคำสั่งทางปกครองที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองพันสองร้อยห้าสิบเอ็ดคนได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิยื่นฟ้องต่อศาลในข้อหาที่สองนี้ต่อศาลตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลจึงไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสองพันสองร้อยห้าสิบเอ็ดคนในข้อหานี้ไว้พิจารณาได้

(๓) เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มิได้เป็นผู้ออกประกาศทั้งสามฉบับที่เป็นมูลเหตุแห่งการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ผู้ฟ้องคดีทั้งสองพันสองร้อยห้าสิบเอ็ดคนจึงไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ต่อศาล ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

(๔) การกำหนดปฏิทินเปิด - ปิดภาคการศึกษาเป็นอำนาจดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นศาลมีอาจก้าวล่วงไปใช้ดุลพินิจแทนได้ เป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อศาลไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสองพันสองร้อยห้าสิบเอ็ดคนได้ ศาลจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสองพันสองร้อยห้าสิบเอ็ดคนที่ขอให้ศาลกำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพาทและให้ศาลออกเดินเผชิญสืบในแต่ละภาค จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ทั้งนี้ ในปัจจุบันกระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นพนักงานครูส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ต้องเป็นไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘/๒๕๖๐ เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการบริหารงานส่วนบุคคลท้องถิ่น ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๐ “ข้อ ๑ ให้ ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดสอบ การแข่งขัน เพื่อบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประกอบกับคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) ได้ดำเนินการสอบแข่งขันไปแล้ว จำนวน ๒ ครั้ง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งปรากฏว่ามีผู้สอบได้ทั้งที่เป็นพนักงานจ้างทั่วไป ตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก และพนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่งผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบุคคลทั่วไป โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการกลางการสอบแข่งขันพนักงานส่วนท้องถิ่น (กสอ.) ได้ประกาศรับสมัครสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศ ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ (เปิดรับสมัครตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔) โดยในการรับสมัครสอบแข่งขันในครั้งนี้ได้กำหนดรับสมัคร “ตำแหน่งครูผู้ช่วยและตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก” จำนวน ๑,๑๖๗ อัตรา ดังนั้น ผู้ที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการหรือพนักงานครูส่วนท้องถิ่น จึงต้องเป็นผู้ผ่านการสอบแข่งขันที่คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) เป็นหน่วยดำเนินการ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักความเสมอภาคเท่าเทียมบนพื้นฐานระบบคุณธรรม

กรุงเทพมหานคร

๑. กรุงเทพมหานครมีภารกิจการสนับสนุนดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๙๑ ศูนย์ ในพื้นที่ ๔๕ สำนักงานเขต ปัจจุบันมีเด็กก่อนวัยเรียน จำนวน ๑๙,๒๒๓ คน อาสาสมัครผู้ดูแลเด็ก จำนวน ๒,๐๒๗ คน มีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อม ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของเด็กก่อนที่จะเข้าสู่การศึกษาในระบบโรงเรียน และแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กขณะออกไปประกอบอาชีพ ตลอดจนพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนตามกระบวนการพัฒนาชุมชน โดยให้บริการเด็กที่มีอายุ ตั้งแต่ ๒ ปี แต่ไม่รวมถึงเด็กที่เข้ารับการศึกษาภาคบังคับในสถานศึกษาที่จัดการศึกษา ขึ้นพื้นฐานตามที่

กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ การจัดตั้งศูนย์ฯ เกิดขึ้นจากความต้องการของชุมชน โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสถานที่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของคนในชุมชน การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในชุมชน กำหนดให้อยู่ในการควบคุมของคณะกรรมการชุมชน ตามข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔ อำนาจการพิจารณาจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเป็นของผู้อำนวยการเขต

๒. กรุงเทพมหานครไม่มีนโยบายในการปรับตำแหน่งอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กเป็นข้าราชการ เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนดำเนินการโดยคณะกรรมการชุมชน ซึ่งมีใช้หน่วยงานของรัฐ (ตามความเห็นของคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ) แต่อย่างไรก็ตามกรุงเทพมหานครได้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร ดังนี้

๒.๑ สนับสนุนค่าตอบแทนอาสาสมัครผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร ตามระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีอัตราการเบิกจ่าย ดังนี้

- คนละ ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน	สำหรับผู้มีวุฒิปริญญาตรี หรือสูงกว่า
- คนละ ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน	สำหรับผู้มีวุฒิปริญญาตรีบัณฑิตวิชาชีพชั้นสูง หรืออนุปริญญา หรือประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูง
- คนละ ๘,๖๐๐ บาท/เดือน	สำหรับผู้มีวุฒิปริญญาตรีบัณฑิตวิชาชีพ หรือมัธยมปลาย
- คนละ ๗,๕๐๐ บาท/เดือน	สำหรับผู้มีวุฒิมัธยมต้นลงมา

๒.๒ สนับสนุนค่าอาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) แก่เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน กรุงเทพมหานคร อัตราเบิกจ่ายคนละไม่เกิน ๒๐ บาท/วัน ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๔

ทั้งนี้ เป็นการเบิกจ่ายแบบเหมาจ่ายรายหัว ตามจำนวนจริงในแต่ละวัน และศูนย์ฯ เป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อนมและวัตถุดิบมาประกอบอาหารเอง โดยคณะกรรมการชุมชนเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุที่ต้องการในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง และคณะกรรมการชุมชนมีใช้หน่วยงานของรัฐ

๒.๓ สนับสนุนค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์เสริมทักษะ อัตราการเบิกจ่ายเฉลี่ยคนละไม่เกิน ๑๐๐ บาท เบิกจ่ายได้ปีละ ๑ ครั้ง ตามระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๔